

AGENCIJA

ZA JAVNI NADZOR NAD REVIDIRANJEM

OKROŽNICA AGENCIJE ZA JAVNI NADZOR NAD REVIDIRANJEM V ZVEZI Z REVIZORJEVO VLOGO PRI REVIDIRANJU RAČUNOVODSKIH IZKAZOV, PRIPRAVLJENIH V SKLADU Z ZAHTEVAMI ESEF

Številka: 007-113/2019

Datum: 20. 12. 2019

1. NAMEN OKROŽNICE

Okrožnica je namenjena revizijskim družbam in pooblaščenim revizorjem, ki revidirajo računovodske izkaze družb, katerih vrednostni papirji (delnice in obveznice) kotirajo na organiziranih trgih Evropske unije (v nadaljevanju: javne družbe).

Evropska komisija je v Uradnem listu Evropske unije, z dne 29. 5. 2019, objavila t.i. Uredbo ESEF¹, ki je stopila v veljavo 18. 6. 2019.

Kar zadeva vlogo revizorjev v povezavi z Uredbo ESEF², je v tem letu potekala razprava med Evropsko komisijo in Odborom evropskih nadzornih organov nad revidiranjem (Committee of European Auditing Oversight Bodies; v nadaljevanju: CEAOB).

Dne 28. 11. 2019 je CEAOB na svoji spletni strani objavil smernice³ glede revizorjeve vloge v zvezi z računovodskih izkazi, pripravljenimi v skladu z ESEF.

2. ZAHTEVE ESEF

a.) Vse javne družbe

V skladu s sprejeto Uredbo morajo vse javne družbe (trenutno je 39 javnih družb), za poslovna leta, ki se začnejo od 1. januarja 2020 dalje, pripraviti letna poročila v enotni elektronski obliki – ESEF (objave v letu 2021).

ESEF za vse javne družbe pomeni, da morajo letna poročila pripraviti zapisana v sintaksi jezika XHTML. Jezik XHTML je lastniško nezaščiten, prosto uporaben jezik, ki ga je mogoče odpirati brez posebne programske opreme, v vseh brskalnikih, v človeku berljivem zapisu.

¹ DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/815 z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja

² European Single Electronic Format

³ CEAOB - Guidelines on auditors' involvement on financial statements in ESEF, na povezavi https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-reforms-and-their-progress/regulatory-process-financial-services/expert-groups-comitology-and-other-committees/committee-european-auditing-oversight-bodies_en

b.) Javne družbe, katerih konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja

Zahteve ESEF za letna poročila javnih družb, ki vključujejo konsolidirane računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju: MSRP), dodatno pomenijo, da morajo le-te letna poročila opremiti z uporabo oznak v označevalnem jeziku XBRL (oznake XBRL) in Inline XBRL tehnologije.

Z uporabo digitaliziranih sistemov poročanja XBRL morajo te javne družbe za poslovna leta, ki se začnejo od 1. januarja 2020 dalje, označiti računovodske izkaze, od 1. januarja 2022 pa tudi pojasnila k računovodskim izkazom (blokovno, kar pomeni, da se označevanje izvaja s celotnimi razdelki pojasnil).

Z uporabo jezika za poslovno poročanje XBRL bodo postavke v letnih poročilih strojno berljive, omogočena bo analiza velikih količin računovodskih informacij, odpravljene bodo ovire zaradi različnega jezika, v katerem izdajatelj pripravlja poročilo, prav tako bo podatke enostavno mogoče pretvoriti v druge formate (npr. Excel).

Od skupno 39 javnih družb, jih 34 sestavlja konsolidirane računovodske izkaze v skladu z MSRP.

V Sloveniji Agencija za trg vrednostnih papirjev na svoji spletni strani objavlja zakonodajni okvir, informacije ESME⁴ ter navodila in pogosta vprašanja (Poročanje javnih družb v enotni elektronski obliki – ESEF), na povezavi <http://www.a-tvp.si/subjekti,-ki-so-dolzni-porocati/javne-druzbe>.

c.) Povzetek zahtev

Če torej povzamemo navedeno, Uredba zahteva, da vse javne družbe oziroma izdajatelji pripravijo eno poročilo, ki vsebuje eno ali več elektronskih datotek. Podatki v teh datotekah se pripravijo v obliki XHTML, ki je človeško berljiva, tako kot običajna spletna stran. Če so konsolidirani računovodski izkazi pripravljeni na podlagi MSRP, jih je treba dodatno označiti z uporabo oznak (oznake XBRL) in Inline XBRL tehnologije. Te oznake, vključene v poročilo, bodo strojno berljive.

3. VLOGA IN OBVEZNOSTI POOBlašČENIH REVIZORJEV

PooblašČeni revizorji (v nadaljevanju: revizorji) bodo morali, skladno s sprejetimi smernicami CEAOB, preveriti ustreznost poročanja javnih družb v formatu ESEF⁵, in v zvezi s tem podati svoje mnenje.

Revizorji, ki revidirajo računovodske izkaze javnih družb, bodo morali podati mnenji, v katerih je navedeno:

(i) ali so priloženi računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega položaja družbe in njenega poslovnega izida in denarnih tokov v skladu z ustreznim okvirom računovodskega poročanja; in

(ii) ali ti računovodski izkazi ustrezajo zahtevam Uredbe ESEF.

⁴ European Securities and Markets Authorities

⁵ Zahteve ESEF, ki so pomembne za računovodske izkaze in delo revizorja, so povzete v Dodatku 1 k smernicam.

Da bi revizor lahko podal mnenje, ali računovodski izkazi ustrezajo zahtevam Uredbe ESEF, mora:

1. zagotoviti, da so človeško berljivi računovodski izkazi (XHTML), vključeni v elektronsko poročilo, ki ga je pripravila družba, bodisi revidirani, bodisi enaki revidiranim podatkom, in
2. ugotoviti, ali so z XBLR označeni podatki, vgrajeni v elektronsko poročilo, označeni v skladu z zahtevami ESEF.

Kako bo revizor opravil revidiranje računovodskih izkazov v formatu XHTML, je odvisno od razpoložljivosti končnega elektronskega poročila, ki ga pripravi družba.

Če so računovodski izkazi v tem formatu revizorju na voljo v zgodnji fazi revidiranja, lahko revizor neposredno opravi revizijske postopke na teh podatkih, saj mora biti vsebina enaka kot vsaka druga oblika računovodskih izkazov (npr. papirna oblika, Word, PDF...) in za uskladitev med različnimi oblikami računovodskih izkazov niso potrebni posebni dodatni revizijski postopki.

Če pa izdajatelj revizorju za namene revizije najprej predloži računovodske izkaze, ki še niso pripravljeni v skladu z zahtevami ESEF, kasneje pa posreduje elektronsko poročilo, ki ustreza zahtevam ESEF, mora revizor opraviti uskladitev med računovodskimi izkazi, predstavljenimi v elektronskem poročilu v formatu XHTML, in začetnimi informacijami, ki jih predloži subjekt, na katerih je revizor opravil revizijske postopke. V tem primeru mora revizor preveriti, ali so podatki v poročilu, pripravljenem v skladu z ESEF usklajeni s podatki, v zvezi s katerimi je izvajal postopke.

V zvezi z zgoraj navedeno točko 2., mora revizor pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi, vključno z ustreznimi razkritji, v vseh pomembnih pogledih označeni v skladu z zahtevami ESEF.

Za pridobitev sprejemljivega zagotovila mora revizor opraviti korake, opisane v nadaljevanju.

a.) Določitev pomembnosti

Revizor mora skladno z Mednarodnim standardom revidiranja 320 (Pomembnost pri načrtovanju in izvajanju revizije) določiti ustrezno pomembnost:

- pri načrtovanju in določanju vrste, časa in obsega revizijskih postopkov, ki jih je treba izvesti; in
- pri ocenjevanju, ali z XBLR označeni podatki (XBLR oznake) ne vsebujejo pomembnih napačnih navedb.

Za namene revizije mora revizor opredeliti pomembnost glede na stopnjo napačne navedbe, za katero bi bilo mogoče pričakovati, da bo vplivala na gospodarske odločitve, ki jih sprejmejo uporabniki računovodskih izkazov.

Pomembnost z XBLR označenih podatkov, ki izhajajo iz pomembnosti na ravni računovodskih izkazov, pa je treba prilagoditi posebnostim označenih podatkov. Revizor mora upoštevati kakovostne in količinske vidike in pomembnost prilagoditi oceni skladnosti z zahtevami ESEF.

b.) Prepoznavanje in ocenjevanje tveganj pomembno napačnih navedb z XBLR označenih podatkov

Revizor mora določiti in oceniti tveganja pomembno napačnih navedb v zvezi z XBLR označenimi podatki, ki jih je pripravila javna družba⁶. Ocena mora temeljiti na razumevanju

⁶ Družba, katere konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

postopka za pripravo označenih podatkov s strani javne družbe, vključno z razumevanjem notranjih kontrol, ki jih javna družba v zvezi s tem izvaja.

Tveganja, povezana z označenimi podatki, se morajo nasloviti z ustreznimi uradnimi trditvami, na primer popolnost in točnost.

c.) Revizorjevi odzivi na ocenjena tveganja

Po oceni tveganj pomembnih napačnih navedb mora revizor določiti ustrezne odzive in tako zagotoviti, da podatki, ki jih je pripravil izdajatelj, ustrezajo zahtevam ESEF.

d.) Sklep revizorja o tem, ali označeni podatki ustrezajo zahtevam ESEF

Zaključek revizorja o skladnosti z zahtevami ESEF mora temeljiti na rezultatih postopkov, ki jih je izvedel.

Ob upoštevanju opredeljene pomembnosti, mora revizor izraziti mnenje o skladnosti označenih podatkov z zahtevami ESEF.

V primerih, ko so označeni podatki bistveno napačno prikazani, mora revizor v zvezi s tem prilagoditi mnenje. Odločitev, katere vrste mnenja bo primerna, je odvisno od narave zadeve, ki je razlog za prilagoditev, in revizorjeve presoje o vseobsegajočih učinkih ali morebitnih učinkih zadeve.

Če revizor ne more pridobiti zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov o tem, ali označeni podatki ustrezajo zahtevam ESEF, mora zavrniti mnenje.

e.) Poročanje revizorja

Iz smernic CEAOB izhaja, da bo moral revizor posebej poročati o delu, opravljenem v zvezi z zahtevami ESEF, in v poročilu jasno navesti dokumente oz. datoteke, ki so bili predmet pregleda.

Revizor izrazi mnenje o tem, ali računovodski izkazi, ki jih je pripravil izdajatelj, ustrezajo veljavnim zahtevam ESEF.

Kot izhaja iz smernic, je mnenje o skladnosti zahtev z ESEF, navedeno v revizorjevem poročilu v odstavku, ki je jasno ločen od revizijskega mnenja.

4. NADALJNJE AKTIVNOSTI

Obravnavane smernice CEAOB niso zavezujoče in ne predstavljajo revizijskega standarda, predstavljajo pa usmeritve, dogovorjene znotraj CEAOB, ki so pomembne za revizorjevo delo v zvezi z vprašanji, povezanimi z ESEF.

Zato bo Agencija za javni nadzor nad revidiranjem v prvi polovici leta 2020 sprejela in objavila zavezujoče stališče v zvezi z revizorjevimi postopki in poročanjem o računovodskih izkazih, pripravljenih v skladu z ESEF.

mag. Mojca Majič
direktorica